

MOJA MAŁA WIELOKULTUROWA OJCZYZNA

AUTORKA: ANNA STRAMOWSKA

WPROWADZENIE

Czy wiecie co oznacza wyraz „migracja”? Według internetowej encyklopedii PWN wyraz „migracja” oznacza przesiedlenie. Czy zastanawialiście się nad tym, że zjawisko migracji jest tak stare jak historia ludzkości oraz dotyczy również Waszej miejscowości? Zapraszam Was do udziału w projekcie, którego głównym założeniem jest bliższe poznanie przez Was miejscowości, miejsca, w którym żyjecie. Będziecie mieli wyjątkową okazję, aby rozwijać własną tożsamość narodową przez rozwój tożsamości regionalnej. Ponadto wzbogacie swoją wiedzę na temat migracji ludności na danym terenie. Bądźcie świadomi, że niezbędnym elementem Waszego rozwoju jest przynależność do miejsca, w którym żyjecie, poznanie swojej „małej ojczyzny”.

Projekt, który będziecie realizować, wzbogaci Waszą wiedzę o otaczającej Was rzeczywistości poprzez wskazanie różnych dróg jej poznawania. To projekt uczniowski, którego celem jest przygotowanie wystawy dla społeczności lokalnej o miejscu zamieszkania oraz ludziach, którzy mieszkali lub przebywali w najbliższej okolicy. Wierzę, że uda Wam się stworzyć niepowtarzalne świadectwo migracji, dzięki któremu nie tylko Wy zdobędziecie wiedzę o wielokulturowości własnego regionu, ale także poznacie historie ludzi, którzy musieli lub zdecydowali się opuścić te tereny. Dowiedziecie się, co pozostawili po sobie. Być może nawiążecie bliższą znajomość z ich żyjącymi bliskimi.

Praca nad projektem przyniesie Wam wiele korzyści. Wykażecie się kreatywnością oraz umiejętnością badania przeszłości. Nauczycie się dokumentować Waszą pracę, udoskonalicie umiejętność pracy w grupie. Przygotujecie się do samodzielnego poszukiwania informacji na temat swojej miejscowości. Ważne jest, aby praca nad projektem odbywała się w dobrej atmosferze. Bądźcie dla siebie wyrozumiali, współpracujcie ze sobą, nie oceniajcie siebie nawzajem.

Projekt jest adresowany do uczniów i uczennic klas IV-VI i najlepiej realizować go w grupach 3-4 osobowych, ale również możecie go przeprowadzić z udziałem większej liczby osób. Wybór należy do Was. Jeśli jesteście zdecydowani na udział w tym przedsięwzięciu, zapraszamy do jego realizacji.

KROK 1

ANALIZUJEMY SYTUACJĘ I USZCZEGÓLAWIAMY TEMAT PROJEKTU

Według internetowego Słownika Języka Polskiego wyraz „mała ojczyzna” to „miejsce, z którym ktoś jest związany emocjonalnie, bo się w nim urodził, wychował lub mieszka”.

http://wsjp.pl/index.php?id_hasla=40308 [dostęp z dnia 7.10.2018]

Zastanówcie się, czy będziecie poszukiwać informacji na temat jednej miejscowości, kilku pobliskich wsi, całej gminy lub miasta. Dowiedzcie się czy na terenie Waszego miejsca zamieszkania miały miejsce migracje. Dokonajcie wyboru, co będzie przedmiotem Waszej wystawy. Jakie informacje związane z migracją należy upowszechnić? Czy będą to fotografie miejsc pamięci, cmentarzy, zabytków, rodzin itp., czy także zgromadzone przedmioty. Zastanówcie się czy warto wystawę wzbogacić o prezentację multimedialną? Pomyślcie, co mogłoby zainteresować odbiorców i odbiorczynię, w jaki sposób wyeksponować zebrane materiały. Rozważcie, gdzie może odbyć się wystawa. Zwróćcie uwagę na zasoby szkoły, do której uczęszczacie, świetlicy środowiskowej, pobliskiego Domu Kultury.

CO WAS CZEKA?

1

Rozważcie, czego chcielibyście się dowiedzieć, nauczyć realizując ten projekt oraz kim będą adresaci i adresatki Waszej wystawy. Weźcie pod uwagę Wasze zainteresowania tematem oraz umiejętności.

2

Zastanówcie się nad zasobami Waszej okolicy. Określcie, co chcielibyście zbadać, zobaczyć, dowiedzieć się o miejscowości, z której pochodzicie. Przeprowadźcie „burzę pomysłów”, zapiszcie wszystkie pomysły a następnie odrzućcie te, które najbardziej odbiegają od tematu projektu.

3

Ustalcie, skąd będziecie czerpać informacje, gdzie szukać śladów wielokulturowości. Jak myślicie, które instytucje będą źródłem wiedzy, z kim warto porozmawiać, które miejsca zwiedzić?

4

Przedyskutujcie, w jaki sposób będziecie gromadzić i utrzymywać zebrane informacje lub przedmioty (dokumentacja fotograficzna, zapis dźwiękowy, notatki itp.).

5

Będziecie pracować w grupie. Zastanówcie się nad Waszymi mocnymi i słabymi stronami. Podzielcie się rolami oraz określcie rodzaj zadań, spiszcie kontrakt.

6

Na tym etapie podejmijcie decyzję jak uszczegółowić temat. Możecie przedstawić historię określonej grupy społecznej, np. Romów, Żydów czy Menonitów, którzy zamieszkiwali tereny Waszej „małej ojczyzny”, albo przedstawić losy Polaków i Polek, którzy wyemigrowali z Waszej gminy. To Wy podejmujecie decyzję.

KROK 2

ZBIERANIE INFORMACJI – DIAGNOZA LOKALNA

Od tego, gdzie i w jaki sposób zbierzecie informacje na temat wyzwania, zasobu czy problemu, zależy będzie powodzenie Waszego projektu. Co możecie zrobić, aby Wasza praca była efektywna? Zastanówcie się, w jaki sposób poinformować otoczenie o temacie Waszego zadania. Pamiętajcie, że rzetelnie zebrany materiał informacyjny wpłynie na jakość i atrakcyjność Waszego projektu. Jeśli dobrze wywiążecie się z tego zadania, Wasz projekt będzie wiarygodny i przekonujący, a przede wszystkim potrzebny. Bądźcie gotowi na ciekawe, ale czasami trudne historie, które dzięki Wam zostaną na nowo odkryte. Czeka Was intensywna, ale owocna praca.

CO WAS CZEKA?

Dowiedzcie się, kto może być ekspertką lub ekspertem w realizacji projektu:

1

- Porozmawiajcie z miejscowym historykiem, pasjonatką historii, ludźmi, którzy hobbystycznie tworzą dokumentację fotograficzną miejscowości;
- Spróbujcie wysłać listy z prośbą o pomoc do lokalnych instytucji, Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń, domów kultury, bibliotek, parafii, muzeum etnograficznego, Ośrodka dla Cudzoziemców, grup rekonstrukcyjnych, instytucji wojskowych, domu rodzinnego itp.

2

Postarajcie się dotrzeć do najstarszych mieszkańców i mieszkanek Waszej miejscowości. Możecie przeprowadzić z nimi wywiad.

3

Przeanalizujcie literaturę lokalnych pisarzy/pisarek, poetów/poetek. Sprawdźcie, czy zachowały się dokumenty kartograficzne, opracowania lub monografie poświęcone Waszej miejscowości.

4

Poszukujcie informacji na lokalnych miejscach pamięci, cmentarzach, pomnikach, tablicach informacji turystycznej.

5

Zwróćcie uwagę na zabudowę Waszej miejscowości. Czy jest jednorodna, czy może charakterystyczna dla określonego osadnictwa? Może zachował się w Waszej miejscowości kościół ewangelicki lub synagoga?

6

Ustalcie zasady komunikacji z przedstawicielami i przedstawicielkami instytucji kultury lub osobami prywatnymi. Słuchajcie aktywnie, nie oceniajcie przekazywanej informacji. Bądźcie cierpliwi, taktowni i wrażliwi. Okażcie zrozumienie osobie mówiącej, być może przywoływane przez nią wspomnienia są dla niej trudne lub bolesne.

KROK 3

NASZE ROZWIĄZANIE I PLANY

Zebraliście już wiele cennych informacji. Zagłębiliście się w temat, wiecie gdzie szukać pomocy. Zapewne sami jesteście zdumieni, jak szeroki w realizacji okazał się temat. Czas na dokonanie selekcji zebranych materiałów oraz ustalenie harmonogramu

CO WAS CZEKA?

1

Przyjrzyjcie się wynikom swoich badań. Na podstawie zebranych informacji opiszcie świat, którego już nie ma. Zastanówcie się, jak zaprezentować go zaproszonym na wystawę gościom i gościom.

2

Dokonajcie selekcji zebranych materiałów. Pamiętajcie, że muszą być one zgodne z tematem projektu.

3

Jeśli zebraliście osobiste wspomnienia, które nie odtwarzają wiedzy książkowej, rozważcie w jaki sposób przedstawić je na wystawie.

4

Wybierzcie materiał wizualny do wystawy (stare fotografie, pocztówki, mapy).

5

Przedyskutujcie jakich materiałów będziecie potrzebować do realizacji projektu? Kto mógłby pomóc Wam w ich zgromadzeniu?

6

Rozważcie, kto będzie adresatem wystawy. Czy będą to uczniowie/uczennice, czy osoby starsze? W jaki sposób zostaną poinformowane o Waszym projekcie?

7

Zaplanujecie, w jaki sposób zrealizujecie projekt. Podzielcie się rolami. Ustalcie, kto będzie przeprowadzał wywiady, a kto odwiedzał instytucje czy szukał informacji w dostępnych źródłach.

8

Przygotujecie harmonogram i podzielicie się zadaniami. Harmonogram powinien uwzględniać czas i miejsce działań, w tym miejsce i czas prezentacji wyników Waszej pracy.

KROK 4

SZUKAMY SOJUSZNIKÓW I SOJUSZNICZEK

Każdy projekt potrzebuje sojuszników i sojuszniczek. Może być nim osoba prywatna, ale także przedstawiciele/przedstawicielki instytucji, z którą nawiążecie współpracę. Warto znaleźć osoby, które będą was wspierać, a czasami ukierunkowywać. Aby zrealizować działania, często będziecie potrzebowali pozwoleń, wsparcia rzeczowego, a nawet finansowego. Wspierać Was mogą członkowie i członkinie rodzin oraz przyjaciele i przyjaciółki. Warto jednak poszukać sojuszników i sojuszniczek spoza kręgu bliskich.

CO WAS CZEKA?

1

Zastanówcie się nad tym, kto chciałby Wam pomóc w realizacji projektu.

2

Zwróćcie się o pomoc do osób, do których adresujecie wystawę.

3

Zróbcie listę sojuszników/sojuszniczek, w tym osób znanych w Waszej miejscowości, np. sołtys/sołtyska, lokalny radny/radna, nauczyciel/nauczycielka, przedsiębiorca/przedsiębiorczyni, a może nawet lekarz/lekarzka

4

Pomyślcie, jakie działania mogą pomóc przekonać Waszych potencjalnych sojuszników i sojuszniczki. Spiszcie wszystkie argumenty.

5

Warto przemyśleć w jaki sposób rozmawiać z potencjalnymi sojusznikami/sojuszniczkami, aby przekonać ich do udzielenia Wam wsparcia. Może warto wybrać nietypową formę korespondencji, np. krótki film o Waszym projekcie?

KROK 5

DZIAŁAMY I PREZENTUJEMY EFEKTY PRACY

Dotarliście do etapu, w którym poszczycić się możecie zebranymi informacjami, dowodami materialnymi na wielokulturowość Waszej miejscowości. Wykonaliście już wszystkie kroki, które umożliwią Wam sprawną realizację projektu i osiągnięcie spektakularnego sukcesu. Na tym etapie zajmiecie się przygotowaniem wystawy, która będzie zwieńczeniem Waszej ciężkiej pracy. To także ostatni moment, aby dokonać zmian w harmonogramie. Teraz przed Wami najciekawsza część – działania.

CO WAS CZEKA?

1

Przygotujcie zaproszenia dla gości. Na prezentację efektów Waszej pracy zaproszcie wszystkie osoby zaangażowane w projekt.

2

Zadbajcie o miłą atmosferę, poczęstunek i coś do picia w przestrzeni, której odbywa się wystawa.

3

Promujcie Wasz projekt np. zapraszając na wydarzenie lokalne media.

4

Przygotujcie zebrane materiały, opatrzone komentarzem.

5

Podzielcie się pracą zgodnie z wyznaczonym podziałem ról oraz harmonogramem.

6

Upewnijcie się, że zgromadziliście wszystkie niezbędne pomoce do ekspozycji prac: stoliki, tablice, deski, klamerki i sznurki na zdjęcia, brzostry, taśmy samoprzylepne itp.

7

Zacznijcie realizację pierwszych czynności. Postarajcie się, aby Wasza wystawa była czytelna dla odbiorców i odbiorczyń.

8

Kontrolujcie, czy wszystko idzie zgodnie z planem.

9

Bądźcie dla siebie wyrozumiali podczas pracy. Pamiętajcie, że w grupie tkwi siła.

KROK 6

POROZMAWIAJMY

Wykonaliście zadanie, nadszedł więc czas na podsumowanie i refleksje. To bardzo ważny moment dla Was. Zastanówcie się jak wpłynęło na Was to doświadczenie. Poszukajcie mocnych i słabszych stron Waszej pracy. Z pewnością nauczyliście się wiele o sobie, zintegrowaliście się, ale także zdobyliście nowe doświadczenia i kompetencje. Mamy nadzieję, że udział w projekcie skłonił Was do przemyśleń na temat migracji, poszerzył Waszą wiedzę na jej temat.

CO WAS CZEKA?

Aby właściwie dokonać ewaluacji własnych działań, warto zadać sobie kilka pytań i udzielić na nie odpowiedzi. Pytania warto zadać na poziomie autorefleksji oraz podczas rozmowy w grupie.

1

Czego się nauczyłem realizując projekt?

2

Co było najtrudniejsze podczas realizacji projektu i dlaczego?

3

W jaki sposób praca, którą wykonałem wpłynęła na otoczenie?

4

Jak wyglądała współpraca w grupie?

5

Co z tego doświadczenia wykorzystam w przyszłości?

POWODZENIA!

FUNDACJA
EMIC

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI

MASZ PRAWO
WIEDZIEĆ!

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI

PROJEKT "MASZ PRAWO WIEDZIEĆ" WSPÓLFINANSOWANY
PROGRAMU KRAJOWEGO FUNDUSZU AZYLU, MIGRACJI I INTEGRACJI

Scenariusz projektu uczniowskiego powstał w ramach projektu pt. "Wielokulturowa Grupa" dofinansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej w roku 2018.

Schemat projektu uczniowskiego został oparty na wzorze przygotowanym przez Fundację Centrum Edukacji Obywatelskiej, w ramach programu Młodzi w Akcji: <https://mlodziwakcji.ceo.org.pl>
